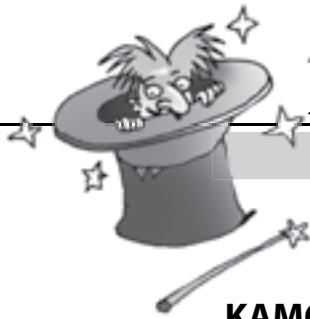

MATEMAGIČAR

МѠМѠМѠМѠМѠМѠМѠМѠ

KAMO ŽELIŠ PUTOVATI?

Franka Miriam Brückler, Zagreb

Nakon što je na stol istresao sadržaj svojih džepova, matemagičar Dagobert je iz hrpice kockica, spajalica, gumica (za brisanje i vezanje), papirića, karata i drugih sitnica izdvojio sedam malih kartica. Nakon što ih je pogledao i raširio na stolu, ostale predmete vrativši u džepove, bilo je vrijeme za akciju. Na Dagobertovo pitanje: - *Pogodite što mi sad treba?* - uslijedio je zborni odgovor: - *Mislite reći „tko”, je l' da? Sigurno vam treba dobrovoljac!*

- *Upravo tako. I, tko će?*

- *A što će trebati raditi?*

- *Slovkati.*

- *Ha?*

- *Slovkati ime jednoga grada. Ili pak brojiti, ovisno što se dobrovoljcu više sviđi.*

- *A računati? Znaite, mi smo tek obični mali prvašići, još nam slabo ide računanje!*

- *Ne brinite se, zato sam i odabrao ovaj trik. Matematički je, ali nema računanja. A brojiti do 13 valjda svi znate.*

- *Daaaaaaa.... Mogu ja?*

- *A ja?*

- *Hoću ja! Ja još nikad nisan bija dobrovoljac! Meneeee...!!!*

- *Ah, vidim da imam višak dobrovoljaca. Ništa, možemo mi trik izvesti i više puta.*

A prvi neka bude... recimo... Duje!

Mali Duje, autor uzvika „*Ja još nikad nisan bija dobrovoljac*”, pri Dagertovom je stolu prije nego što je Dagobert stigao izgovoriti njegovo ime.

- *I ča bi ja sad triba?*

- *Pogledaj kartice. Na njima su imena nekih gradova. Ti izaberi u koji bi najradije putovao, ali nemoj mi reći koji je to grad.*

Nakon pomnog čitanja svih kartica (njih sedam), Duje se odlučija. Pardon, Duje je odlučio.

- *Jesan. A dalje?*

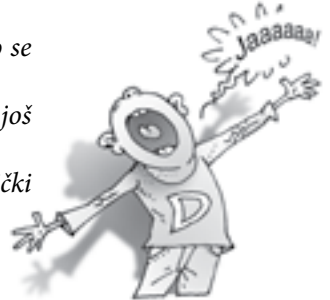
- *Sad dobro zapamti ime svoga grada. Ako ti je draže slovkati, pazi da zapamtiš sva slova. Ako ti je pak draže brojiti, izbroji koliko ukupno slova ima tvoj grad. Ako je ime grada u dva dijela, prazno mjesto ne brojiš.*

- *Aha. Zapamtija san.*

- *Sad ću sve kartice okrenuti poledinom prema gore i pomiješati ih na stolu.*

Dagobert tako i učini, a Duje primjećuje:

- *Na drugim su stranama isto neka slova.*

- Jesu. No, za tebe nisu bitna, ne trebaš obraćati pažnju na njih. Sad ću ja svojim čarobnim štapićem polako dodirivati jednu po jednu karticu. Kako ja dodirnem jednu karticu, ti odbrojiš odnosno odslovkaš jedno slovo svog odabranog grada. Kada dođeš do zadnjeg, zaustavi me i reci da ne idem dalje. Recimo, da je među gradovima bio naveden Prag, zaustavio bi me kad ja četvrti put štapićem dodirnem neku karticu. Je li ti jasno?

- Je.

- Idemo onda...

I tako Duje slovka svoj grad (Barcelona - ta navijač je FC Barcelona!)... Dagobert dodirne prvu karticu, Duje u sebi kaže „B”, Dagobert drugu, Duje u sebi „A” i tako dalje sve dok Dagobert nije po deveti put dodirnuo jednu karticu. Tad je Duje na zadnjem slovu „A” pa zaustavlja Dagoberta.

- Stop! Gotovo!

Dagobert podiže karticu, a na njoj je (stvarno, tko bi to očekivao?) napisano: Barcelona.

- Ti si to htio u Barcelonu?

Nakon Duje, još je nekoliko đaka isprobalo trik, a Dagobert je uvijek uspio na kraju slovanja imati štapić na kartici s imenom željenoga grada.

- Mislim da vas je sad dovoljno isprobalo trik. Vrijeme je da ga i naučite. A to je lako – samo trebate otkriti zašto on funkcionira. Kad vam na ploču napišem što piše na svakoj od kartica, siguran sam da ćete brzo i sami shvatiti, pa vam objašnjenje ostavljam za domaću zadaću.

I tako, za kraj današnje matemagične prezentacije, Dagobert na ploči ispisuje koja su slova na prednjim stranama kartica, a koji gradovi na stražnjim. Sad bi i tebi, dragi čitatelju, trebalo biti lako shvatiti kako i zašto trik funkcionira! Uputa: Dagobert je prvih šest kartica uvijek nasumce dodirivao, a onda nastavljao u redosljedu P-A-T-K-I-C-E dok ga sudionik u triku ne zaustavi.

Prednje strane kartica

P	A	T	K	I	C	E
---	---	---	---	---	---	---

Stražnje strane kartica

Hamburg	Istanbul	Barcelona	Casablanca	Novosibirsk	San Francisco	Belo Horizonte
---------	----------	-----------	------------	-------------	---------------	----------------

Opisani trik spada u klasu tzv. *tap*-trikova, a riječ je o prilagođenoj verziji trika *Tappit* koji je 1925. osmislio **Royal Vale Heath**, broker i amater-magičar iz New Yorka. Heath je 1933. objavio knjigu *Mathemagic*, iz čijeg je naziva izveden termin „matemagija”. Nekoliko *tap*-trikova, uključujući Heathov *Tappit*, opisano je u knjizi **Martina Gardnera** *Mathematics, magic and mystery* (Dover, 1956.).

